

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 325/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Claude Trelajom, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 7Sf/20/2024 a uzneseniam Správneho súdu v Bratislave č. k. 7Sf/20/2024-86 z 26. mája 2025, č. k. 7Sf/20/2024-118 z 26. augusta 2025 a č. k. 7Sf/20/24-129 z 27. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. apríla 2026 a doplnenou 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na informácie zaručeného čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a rozhodnutiami Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Žiada zrušiť napadnuté rozhodnutia, uložiť správnemu súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov, ako aj priznanie finančného zadostučinenia 211 821,34 eur a náhrady trov konania. Sťažovateľ nesúhlasí, aby bola jeho ústavná sťažnosť prejednaná a rozhodnuté bez jeho prítomnosti a prítomnosti právneho zástupcu.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ podal 3. júla 2024 správnu žalobu proti opatreniu Colného úradu Nitra (ďalej len „colný úrad“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie proti rozhodnutiu colného úradu o určení základu spotrebnej dane z tabakových výrobkov a o vyrubení tejto dane za zdaňovacie obdobie

november 2022 v sume 211 821,34 eur. Následne sťažovateľ 27. júna 2024 žiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého správneho rozhodnutia.

3. Napadnutým uznesením z 26. mája 2025 správny súd konanie podľa § 99 písm. b) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zastavil, pretože sťažovateľ nedoložil plnomocenstvo udelené zvolenému advokátovi na zastupovanie v konaní pred správnym súdom, hoci bol na predloženie plnomocenstva správnym súdom uznesením vyzvaný a bol poučený o následkoch nedoloženia plnomocenstva v stanovenej lehote.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu správneho súdu z 26. mája 2025 kasačnú sťažnosť. Správny súd ho 15. júla 2025 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť. Sťažovateľ súdny poplatok v lehote určenej vo výzve nezaplatil, preto správny súd ďalším napadnutým uznesením z 26. augusta 2025 konanie o kasačnej sťažnosti podľa § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) zastavil.

5. Proti uzneseniu z 26. augusta 2025 podal sťažovateľ sťažnosť podľa § 152 a nasledujúcich SSP. Správny súd posledným napadnutým uznesením z 27. januára 2026 sťažnosť sťažovateľa zamietol. Stručne poukázal na zmeny právnej úpravy zastavovania konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ku ktorým došlo s účinnosťou od 1. júla 2017. Následne skutkovo dôvodil, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola doručená právnomu zástupcovi sťažovateľa 1. augusta 2025 (§ 73 SSP). Vo výzve bol sťažovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Zároveň bol poučený, že ak nebude súdny poplatok uhradený v určenej lehote, súd konanie zastaví. Taktiež bolo nesporné, že posledným dňom na zaplatenie súdneho poplatku bol 11. august 2025 a sťažovateľ súdny poplatok zaplatil až 8. októbra 2025. Sťažovateľ teda súdny poplatok v súdom určenej lehote nezaplatil, čím vznikol dôvod na obligatórne zastavenie konania súdom podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti na prvom mieste namieta prieťahy pri rozhodovaní správneho súdu o jeho návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. V dôsledku toho je sťažovateľ v právnej neistote, jednak čo sa týka jeho bývania, jeho príjmu, ako aj plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Sťažovateľ nemá vedomosť ani o tom, či jeho žiadosť o odklad patrí do právomoci súdu, ktorému ju zasielal, alebo či bola postúpená inému súdu. Žiaden súd v tejto veci so sťažovateľom nekomunikuje, čím je porušované aj jeho základné právo zaručené čl. 26 ods. 1 ústavy. Nečinnosťou súdov dochádza k porušovaniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. V rozpore so zákonom je podľa sťažovateľa uznesenie správneho súdu o zastavení konania z 26. mája 2025. Správny súd sťažovateľa nikdy písomne nevyzval, že je povinný si zvoliť advokáta, neurčil žiadnu lehotu na zvolenie si advokáta a ani nepoučil sťažovateľa o následkoch nesplnenia si tejto povinnosti. Následným zastavením konania bolo sťažovateľovi odňaté právo obhajovať sa na súde, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie. Ani odôvodnenie predmetného uznesenia nepovažuje sťažovateľ za zodpovedajúce právu na spravodlivé súdne konanie.

8. K zastaveniu konania o kasačnej sťažnosti sťažovateľ upozorňuje, že sa nedozvedel včas a riadne o svojej poplatkovej povinnosti, výzva mu nebola ani zaslaná súdom, a teda ani doručená na adresu jeho trvalého pobytu, a z tohto dôvodu nie je spravodlivé, aby strácal nárok na súdne konanie. Správny súd nebol ani upozornený na následky nesplnenia si poplatkovej povinnosti. Spolu so sťažnosťou proti uzneseniu z 26. augusta 2025 zaplatil 8. októbra 2025 aj požadovaný súdny poplatok. Napriek tomu bola jeho sťažnosť uznesením z 27. januára 2026 zamietnutá, hoci v čase rozhodovania súdu bol súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť riadne zaplatený.

9. Sťažovateľ namieta, že ak bolo konanie o kasačnej sťažnosti zastavené, hoci súdny poplatok bol zaplatený, bolo povinnosťou správneho súdu rozhodnúť v uznesení z 27. januára 2026 o vrátení zaplateného súdneho poplatku. Tým, že správny súd sa s touto otázkou vôbec nezaoberal, čo vyplýva z výrokovej časti napadnutého rozhodnutia správneho súdu, ale aj z jeho odôvodnenia, došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. K požiadavke sťažovateľa na prejednanie ústavnej sťažnosti v jeho prítomnosti a v prítomnosti jeho právneho zástupcu ústavný súd odkazuje na § 58 ods. 3 prvú vetu v spojení s § 58 ods. 1 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ústavný súd môže vo veciach ústavnej sťažnosti upustiť od ústneho pojednávania, ak je na základe podaní účastníkov a spisov predložených ústavnému súdu zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. S ohľadom na obsah ústavnej sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd dospel k záveru, že od nariadeného ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd koná na ústnom pojednávaní veľmi raritne, a to vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť je prostriedok *ultima ratio*, ktorý je využiteľný až po vyčerpaní všetkých ostatných dostupných prostriedkov, ktoré procesné právo sťažovateľom na ochranu ich základných práv a slobôd poskytuje, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v konaní o ústavnej sťažnosti je sťažovateľ nositeľom dôkaznej povinnosti podľa § 43 ods. 1 *in fine* a § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústne pojednávanie pritom primárne neslúži na to, aby uvedenú dôkaznú povinnosť sťažovateľa suplovalo. Ústavný súd preto nevyhovел požiadavke sťažovateľa prejednať jeho ústavnú sťažnosť v jeho prítomnosti.

IV.1 K uzneseniam z 26. augusta 2025 a 27. januára 2026:

11. Berúc do úvahy vnútornú logiku sťažnostných dôvodov, považoval ústavný súd za účelné venovať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv prieskumu uznesení správneho súdu z 26. augusta 2025 a 27. januára 2026. Ide o rozhodnutia, ktorými bolo zastavené konanie o kasačnej sťažnosti sťažovateľa pre nezaplatenie súdneho poplatku.

12. V časti navrhovaného ľudskoprávneho prieskumu prvého z uvedených uznesení (č. k. 7Sf/20/2024-118 z 26. augusta 2025) je ústavná sťažnosť neprípustná. Sťažovateľ totiž proti uvedenému uzneseniu využil prostriedok nápravy relevantný z pohľadu § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to sťažnosť podľa § 152 a nasledujúcich SSP. Preto bolo potrebné v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Pokiaľ ide o uznesenie z 27. januára 2026, jeho výrok i odôvodnenie plne korešpondujú ustálenej judikatúre ústavného súdu týkajúcej sa zastavovania konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. (III. ÚS 365/2022, I. ÚS 45/2023, III. ÚS 454/2025). Skutočnosť, že v čase rozhodovania uznesením z 27. januára 2026 bol súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť už zaplatený, je irelevantná. Ústavný súd už vyslovil právny názor (III. ÚS 365/2022), podľa ktorého zastavenie konania v prípade, ak súdny poplatok nebol zaplatený v lehote určenej vo výzve podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., predstavuje postup konajúceho súdu v intenciách mantinelov (medzí podľa čl. 51 ods. 1 ústavy) ohraničujúcich priestor, v ktorom sa sťažovateľ pri dovolávaní sa súdnej ochrany mohol pohybovať. Takýto postup totiž dôsledne rešpektuje zákaz prihladiť na zaplatenie súdneho poplatku po uplynutí na to určenej lehoty nariadený zákonodarcom v § 14 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietat skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku. Preto nie je relevantnou sťažovateľova kritika založená na skutočnosti, že v čase rozhodovania správneho súdu uznesením z 27. januára 2026 už bol súdny poplatok zaplatený.

14. K sťažovateľovej námietke, podľa ktorej mu výzva na zaplatenie súdneho poplatku nebola správnym súdom doručená, ústavný súd odkazuje na bod 14 napadnutého uznesenia z 27. januára 2026, v ktorom správny súd skutkovo rekapituloval, že výzva s určením 10-dňovej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť bola doručená právnomu zástupcovi sťažovateľa 1. augusta 2025. Pritom správny súd odkázal na § 73 SSP, v ktorého tretej vete sa výslovne upravuje, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané správnym súdom sa doručujú iba zástupcovi účastníka konania. Preto sťažovateľova argumentácia, podľa ktorej výzva na zaplatenie súdneho poplatku mala byť zaslaná aj jemu, keďže sa od neho v súdnom konaní vyžadovalo splnenie povinnosti, je nedôvodná.

15. K námietke sťažovateľa, podľa ktorej vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku nebol poučený o následkoch jeho nezaplatenia, ústavný súd upozorňuje, že správny súd v napadnutom uznesení z 27. januára 2026 (v bode 14) uvádza opak. Súčasne z uznesenia správneho súdu z 27. januára 2026 (jeho bod 4) nevyplýva, že by túto námietku sťažovateľ v sťažnosti podanej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania bol predniesol. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepripojil kópiu tejto svojej sťažnosti, preto ústavný súd nemá dôvod spochybňovať časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom správny súd rekapituloval obsah sťažnosti sťažovateľa, a v ktorej sa neuvádza, že by túto námietku predniesol. V časti tejto námietky je preto ústavná sťažnosť neprípustná, keďže sťažovateľ nevyčerpal prostriedok nápravy (náležité odôvodnená sťažnosť podľa § 152 SSP), ktorý mu zákon na účel ochrany jeho základných práv a slobôd poskytoval.

16. Aj pokiaľ ide o námietku, podľa ktorej bolo povinnosťou správneho súdu v uznesení z 27. januára 2026 rozhodnúť o vrátení zaplateného súdneho poplatku sťažovateľovi, ústavný súd uvádza, že povinnosť rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku práve v rozhodnutí, ktorým sa zastavuje konanie, správnomu súdu z SSP nevyplýva. Ak je sťažovateľ presvedčený o danosti svojho nároku na vrátenie zaplateného súdneho poplatku, nič mu nebráni obrátiť sa na správny súd so žiadosťou o jeho vrátenie. O vrátení súdneho poplatku môže správny súd podľa § 13 ods. 3 zákon č. 71/1992 Zb. rozhodnúť do troch rokov od skončenia kalendárneho roka, v ktorom bol

zaplatený. Preto je v tejto časti ústavná sťažnosť neprípustná, keďže žiadosť o vrátenie súdneho poplatku predstavuje prostriedok slúžiaci ochrane práv sťažovateľa.

IV.2 K uzneseniu z 26. mája 2025:

17. Uznesením správneho súdu z 26. mája 2025 bolo konanie o správnej žalobe zastavené podľa § 99 písm. b) SSP, pretože sťažovateľ nedoložil plnomocenstvo udelené zvolenému advokátovi, hoci bol na splnenie uvedenej povinnosti správnym súdom vyzvaný a vo výzve na právne následky jej nevyhovenia upozornený. Proti uvedenému napadnutému uzneseniu správneho súdu bol sťažovateľ oprávnený podať kasačnú sťažnosť predstavujúcu prostriedok nápravy, ktorý sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd poskytoval zákon (SSP).

18. Ako už ale bolo uvedené, sám sťažovateľ spôsobil meritórnu neprejedateľnosť kasačnej sťažnosti, pretože za jej podanie nezaplatil včas súdny poplatok, čo je procesná podmienka, ktorá musí byť splnená na to, aby správny súd spisový materiál s kasačnou sťažnosťou predložil Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky na účel meritórneho rozhodnutia, a teda poskytnutia správno-súdnej ochrany základným právam a slobodám sťažovateľa. Správny súd bol povinný konanie o kasačnej sťažnosti sťažovateľa zastaviť, k čomu aj došlo a ústavný súd také rozhodnutie správneho súdu aprobuje ako ústavne konformné (body 12 a 13 tohto uznesenia). Hoci teda sťažovateľ kasačnú sťažnosť formálne podal, materiálne ju riadne nevyužil, keďže nesplnením procesnej povinnosti zaplatiť súdny poplatok zabránil vecnému rozhodnutiu o kasačnej sťažnosti. V časti namietaného porušenia označených práv sťažovateľa uznesením správneho súdu č. k. 7Sf/20/2024-86 z 26. mája 2025 preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

IV.3 K priet'ahom:

19. Sťažovateľ namieta zbytočnými priet'ahmi poznačený postup správneho súdu pri rozhodovaní o jeho návrhu na priznanie odkladného účinku podanej správnej žaloby. Ústavný súd k tomu uvádza, že o priznaní účinku podanej správnej žalobe má správny súd právomoc rozhodovať len v rámci prebiehajúceho konania o podanej správnej žalobe. Správny súd nemá právomoc rozhodovať o odklade vykonateľnosti administratívneho rozhodnutia bez toho, aby predtým bola podaná správna žaloba. Obdobne, ak dôjde k právoplatnému skončeniu konania o správnej žalobe, nemôže už ďalej prebiehať ani rozhodovací proces o odklade vykonateľnosti správneho rozhodnutia.

20. Ústavný súd poskytuje základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ochranu len vtedy, ak žiadosť o ochranu bola uplatnená v čase, keď namietané porušenie práva ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel poskytovanej ochrany. Tento konzistentný právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009). Keďže sťažovateľ doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť 18. apríla 2026, teda v čase, keď bolo správne súdne konanie o správnej žalobe a v jeho rámci prebiehajúci proces posudzovania splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žalobe právoplatne ukončené, v kontexte

uvedených východísk nie je možné vysloviť ani porušenie základného práva garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy. V tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Rovnaký záver platí aj o namietanom porušení základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 ústavy, keďže sťažovateľ porušenie tohto základného práva videl v tom, že správny súd s ním o odklade vykonateľnosti správneho rozhodnutia nekomunikuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu